

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: MAY – 2024
THIRD SEMESTER

Subject: Economics of Agriculture (EO22-305)

Date: 24/05/2024

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Explain the interrelationship between agriculture and industry
  2. Explain the theory of unlimited supplies of labour put forward by Arther Lewis
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Agricultural development and environment issues
  2. Criticisms of the model of agricultural development put forward by Mellor
  3. Agricultural production and resource substitution
  4. Analysis of production function in agriculture
  5. Advantages and limitations of cooperative farming
  6. Meaning and features of state farming
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Meaning and nature of agricultural economics
  - b) Criticisms of the agricultural development theory of Boserup
  - c) Meaning and nature of agricultural business
  - d) Role of agriculture in economic development

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. शेती आणि उद्योग यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा
  २. आर्थर लेविस यांचा अमर्यादित श्रम पुरवठ्याचा सिद्धांत
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. कृषी विकास आणि पर्यावरण समस्या
  २. मेलॉर यांच्या कृषी विकास प्रतिमानावरील टीका
  ३. कृषी उत्पादन आणि पर्यायी स्रोत
  ४. कृषीतील उत्पादन फलनाचे विश्लेषण
  ५. सहकार शेतीचे फायदे व मर्यादा
  ६. राज्य शेतीचा अर्थ व वैशिष्ट्ये
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) कृषी अर्थशास्त्राचा अर्थ व स्वरूप
  - ब) बोसरप यांच्या कृषी विकास सिद्धांतावरील टीका
  - क) कृषी उद्योग व्यवसायाचा अर्थ व स्वरूप
  - ड) आर्थिक विकासातील कृषीची भूमिका